



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 100/2025-21

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcov Miroslava Duriša a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa ██████████ ██████████ ██████████ ██████████ ██████████ ██████████, zastúpeného Advokátska kancelária VERIONS, s. r. o., Radvanská 21, Bratislava, proti postupu Správneho súdu v Banskej Bystrici v konaní vedenom pod sp. zn. 5S/52/2023 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľov a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 20. decembra 2024 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Správneho súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „správny súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 5S/52/2023 (ďalej len „napadnuté konanie“). Navrhuje, aby ústavný súd prikázal správne súdu konať bez zbytočných prietáhov, priznal jej primerané finančné zadosťučinenie 1 500 eur a náhradu trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ sa správnu žalobou podanou 27. októbra 2023 na Správnom súde v Banskej Bystrici domáha zrušenia rozhodnutia Riaditeľstva hraničnej a cudzineckej polície Banská Bystrica (ďalej len „žalovaný“) č. PPZ-HCP-BB2-78-004/2023-SK z 28. augusta 2023, ktorým bolo zamietnuté jeho odvolanie proti rozhodnutiu Oddelenia cudzineckej polície Policajného zboru Banská Bystrica č. PPZ-HCP-BB5-909-011/2023-PC z 3. júla 2023, ktorým bola zamietnutá jeho žiadosť o udelenie dlhodobého pobytu s odôvodnením, že má existovať dôvodné podozrenie, že sťažovateľ ako štátny príslušník tretej krajiny ohrozí bezpečnosť štátu.

3. Na výzvu správneho súdu sa žalovaný vyjadril k správnej žalobe 12. decembra 2023 a sťažovateľ na toto vyjadrenie podal repliku z 22. decembra 2023. V duplike z 11. januára 2024 žalovaný navrhol prerušenie namietaného konania z dôvodu konania prebiehajúceho pred ústavným súdom pod sp. zn. PL. ÚS 17/2022.

4. Podaním z 18. januára 2024 sťažovateľ vyjadril nesúhlas s prerušením konania, keďže podľa v tom čase zverejneného tlačového komuniké sa výrok nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veci sp. zn. PL. ÚS 17/2022 vecne nedotkol žiadneho z ustanovení zákona č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov znení neskorších predpisov v relevantnom znení podstatných pre prieskum rozhodnutia žalovaného, a požiadal správny súd, aby pokračoval v napadnutom konaní a nariadil vo veci pojednávanie.

5. Po uplynutí siedmich mesiacov (21. augusta 2024, pozn.) sa sťažovateľ obrátil na predsedu správneho súdu sťažnosťou, ktorou namietal porušenie svojho práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov a žiadal o odstránenie prietáhov v namietanom konaní. Predseda správneho súdu v liste z 10. septembra 2024 konštatoval, že v predmetnej veci súd niekoľko mesiacov nevykonáva žiadny úkon, avšak k prietahom v namietanom konaní došlo z objektívnych dôvodov a nejde o subjektívne prietahy v konaní.

6. Ústavný súd dopytom na správnom súde zistil, že v napadnutom konaní bolo nariadené pojednávanie na 10. apríl 2025 na účel vydania meritórneho rozhodnutia.

II. Argumentácia sťažovateľov

7. Sťažovateľ je toho názoru, že vec nie právne zložitá, keďže prieskum zákonnosti rozhodnutí orgánov verejnej správy spadá do bežnej rozhodovacej agendy správneho súdnictva a nič nenasvedčuje ani jej skutkovej náročnosti. Naopak s poukazom na nález ústavného súdu č. k. PL. ÚS 8/2016-131 z 12. decembra 2018 sa javia otvorené právne otázky v namietanom konaní ako pomerne jednoduché. Konštatuje, že jeho všeobecná správna žaloba nespadá pod okruh vecí, ktoré sa vyznačujú postupom správneho súdu v tzv. plnej jurisdikcii, a teda správny súd vykonáva dokazovanie len do tej miery, ktorá je nevyhnutná na prieskum zákonnosti postupu a rozhodnutia žalovaného, čím podľa sťažovateľa namietané konanie nenadobudlo ani atribút skutkovej zložitosti veci.

8. Zdôrazňuje, že je počas celého konania aktívny a poskytuje správny súdu potrebnú súčinnosť, žiadnym spôsobom nespomaľuje či nepredlžuje priebeh konania.

9. K postupu správneho súdu sťažovateľ namieta, že obdobie od podania správnej žaloby sa vyznačuje nečinnosťou, keď naďalej čaká na nariadenie pojednávania a rozhodnutie vo veci samej napriek tomu, že pre neho ide o vec mimoriadne citlivú. Má snahu získať na území Slovenskej republiky dlhodobý pobyt, ktorý sa udeľuje na neobmedzený čas. So svojou rodinou sa na území Slovenskej republiky zdržiava už od októbra 2018, a teda nepretržite po dobu viac ako päť rokov. Na území Slovenskej republiky žije riadny život, riadne platí dane, má tu vybudované rodinné zázemie so svojou manželkou [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], a svojimi dcérami [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], a [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ktorá má od 4. 4. 2023 udelený dlhodobý pobyt na území Slovenskej republiky). Väzby so štátom pôvodu – Ruskou federáciou – sťažovateľ má, dá sa povedať, úplne pretrhnuté, keďže v Ruskej federácii

bol naposledy v marci 2017, a to vtedy len na tri dni a nemá záujem sa do Ruskej federácie v budúcnosti vrátiť. Na území Slovenskej republiky vyvíja hospodársku činnosť prostredníctvom rodinnej spoločnosti [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] (zaoberajúcou sa predajom a výrobou bižutérie zn. Swarovski), ktorou je spoločníkom so svojou manželkou a staršou dcérou.

10. Podľa jeho tvrdenia sa sťažovateľ nachádza vo veľmi neistej situácii, keď od výsledku namietaného konania bude závisieť jeho budúcnosť. Situácia sťažovateľa je o to komplikovanejšia, že v súčasnosti je jej krajina pôvodu v napätej medzinárodnej a vnútroštátnej situácii.

11. Sťažovateľ žiada o finančné zadosťučinenie 1 500 eur, ktoré odôvodňuje tým, že priedahy v konaní nielenže znásobujú jej neistotu, ale aj ohrozujú základné princípy právnej istoty a ľudskej dôstojnosti. Navyše, čelí riziku straty domova a existenčného ohrozenia, a to aj vzhľadom na nejasné dôvody, na základe ktorých je podozrievaný z ohrozenia bezpečnosti štátu, čo ešte viac podčiarkuje naliehavosť a citlivosť jeho situácie.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

12. Podstatou námietok sťažovateľa je, že postupom správneho súdu v napadnutom konaní došlo k porušeniu základného práva na prerokovanie jeho veci bez zbytočných priedahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

13. Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priedahov osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98).

14. Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priedahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (to platí aj pre čl. 6 ods. 1 dohovoru) je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom znamenajúcim nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím (m. m. II. ÚS 118/2019, I. ÚS 250/2020).

15. Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na svoju dnes už stabilnú judikatúru k namietanému porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priedahov, v ktorej opakovane konštatuje, že nie každý zistený priedah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie tohto základného práva (I. ÚS 46/01, I. ÚS 66/02, I. ÚS 61/03, III. ÚS 372/09). V prípade, keď ústavný súd pri predbežnom prerokovaní zistí, že namietaný postup všeobecného súdu sa nevyznačuje takými významnými priedahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné priedahy v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavnú sťažnosť spravidla odmieta ako zjavne neopodstatnenú (napr. IV. ÚS 221/05, III. ÚS 126/2010, I. ÚS 96/2011, I. ÚS 141/2024).

16. Pojem „zbytočné priedahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy je pojem autonómny, ktorý nemožno vykladať a aplikovať len s ohľadom na v zákone ustanovené lehoty na vykonanie toho-ktorého úkonu sudcu alebo iného štátneho orgánu. S ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa totiž ani v týchto prípadoch postup dotknutého štátneho orgánu nemusí vyznačovať takými

významnými priet'ahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné priet'ahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy [I. ÚS 63/00 (ZNaU 21/01), II. ÚS 199/02I. ÚS 38/04, II. ÚS 24/04, IV. ÚS 290/04, III. ÚS 372/06, I. ÚS 266/2021 (ZNaU 88/2021, I. ÚS 531/2023).

17. V súvislosti s prípravou predbežného prerokovania ústavnej s'ťažnosti ústavný súd zistil, že v konkrétnych okolnostiach posudzovanej veci ide o konanie, ktoré do dňa predbežného prerokovania s'ťažnosti ústavným súdom trvá celkovo necelých 16 mesiacov a že v ňom správny súd bol od vykonania prvotných procesných úkonov od konca januára 2024 prakticky nečinný, avšak aktuálne je vo veci nariadené pojednávanie na 10. apríl 2025 a je tu predpoklad, že vec bude aj skončená.

18. Samotné konanie a jeho výsledok je nepochybne pre s'ťažovateľa dôležitý a ústavný súd v žiadnom prípade nemá v úmysle tento význam zľahčovať. Vnímajúc všetky okolnosti a celkovú dĺžku samotného napadnutého konania, ktorú ústavný súd môže posudzovať v súvislosti so s'ťažovateľom označenými právami, ústavný súd konštatuje, že dĺžka tohto posudzovaného obdobia nie je optimálna, avšak dosiaľ ju nemožno považovať za neúnosnú.

19. V prípade, keď ústavný súd zistil, že charakter postupu všeobecného súdu sa nevyznačoval takými významnými priet'ahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné priet'ahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (to platí obdobne aj o neprimeranosť lehoty v zmysle čl. 6 ods. 1 dohovoru), nevyslovil porušenie základného práva zaručeného týmto článkom ústavy (napr. II. ÚS 57/01), prípadne návrhu buď nevyhovelo (napr. I. ÚS 11/00), alebo ho odmietol ako zjavne neopodstatnený (napr. I. ÚS 41/01, I. ÚS 57/01, III. ÚS 59/05). K takémuto záveru dospel aj pri predbežnom prerokovaní tejto ústavnej s'ťažnosti.

20. Na základe uvedeného ústavný súd nevyhodnotil doterajšiu dĺžku napadnutého konania za nezlučiteľnú so základným právom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právom podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Po preskúmaní ústavnej s'ťažnosti a postupu správneho súdu v napadnutom konaní dospel k záveru, že i keď je postup správneho súdu poznačený priet'ahmi, doterajšia dĺžka napadnutého konania nesignalizuje nečinnosť v ústavne relevantnej intenzite, na základe ktorej by po prijatí ústavnej s'ťažnosti na ďalšie konanie bolo možné vysloviť porušenie s'ťažovateľkou označených práv. Ústavnú s'ťažnosť s'ťažovateľky pri predbežnom prerokovaní preto odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov ako zjavne neopodstatnenú.

21. Na záver však ústavný súd dodáva, že toto rozhodnutie nepredstavuje prekážku rozsúdenej veci a v prípade, že nečinnosť, resp. neefektívna činnosť okresného súdu bude pokračovať, s'ťažovateľka sa môže opätovne obrátiť na ústavný súd s ústavnou s'ťažnosťou.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. februára 2025

Jana Baricová
predsedníčka senátu